

DE DANSKE SLAGTERIER ER TVUNGET TIL AT VOKSE

Ph.d. Henning Otte Hansen, Fødevareøkonomisk Institut

De danske svineslagterier har gennem mange år »let« kunnet vokse: Fusioner mellem danske andelssvineslagterier har ikke krævet ny kapital, da man bare har lagt virksomhederne sammen uden at skulle betale eksterne ejere. Strukturen blandt de danske svineslagterier er nu i praksis fuldendt, og det er ikke muligt at fusionere mere. Næste trin er fusioner og/eller opkøb i udlandet, men det er i sig selv en meget vanskeligere udvikling.

For det første er fusioner med andelsselskaber i udlandet udfordrende, da det kan være vanskeligt med et transnationalt andelsselskab med medlemmer fra flere lande. Kulturelle, strukturelle og sproglige problemer m.m. vil opstå.

For det andet er fusioner med – eller opkøb af – udenlandske ikke-andelsselskaber meget kapitalkrævende, og andelsselskaber har ikke samme muligheder for at tiltrække ansvarlig kapital over børsmarkederne, som aktieselskaber har. Den lille egenkapital og ringe mulighed for at tiltrække eksternt ansvarlig kapital begrænser derfor andelsslagteriernes muligheder for yderligere vækst.

De danske svineslagterier er tvunget til at vokse kontinuert for at kunne bevare eller ud-

bygge deres internationale konkurrenceevne. Gennem de senere år er svineslagteriernes vækst stagneret eller faldet, mens konkurrenterne rundt omkring i Europa nu er ved at gennemløbe den fusionsbølge, som vi oplevede i Danmark for 10-20 år siden.

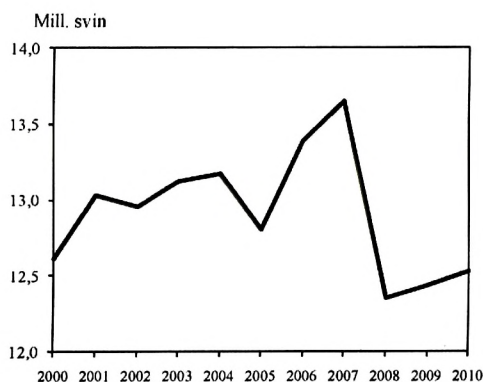
Hele den teknologiske udvikling og strukturudviklingen blandt slagterisektorens aftagere gør det nødvendigt at vokse. Stordriftsfordele kan ikke udnyttes uden vækst, og derfor vil utilstrækkelig vækst medføre forringet konkurrenceevne.

Konklusionen er derfor:

- at de danske svineslagterier er kommet ind i en vækstkleme, hvor det er blevet vanskeligere at vokse via såvel organisk vækst som via fusioner og opkøb

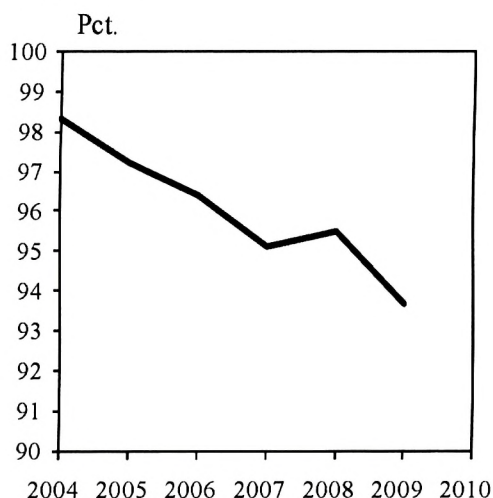
- at den nuværende situation er skabt af en faldende dansk svineproduktion, relativt færre slagtningen i Danmark, fuldendt indenlandsk strukturudvikling og dermed stagnerende vækst i de danske svineslagterier (se figurer).
- at de udenlandske slagterier er inde i en kraftig konsolidering, hvor de styrker deres konkurrenceevne
- at der er brug for yderligere vækst for at kunne skabe yderligere stordriftsfordele og international konkurrenceevne
- at de danske andelsselskaber gennem mange år har skabt international konkurrenceevne og vækst gennem indenlandske fusioner, og at fortsat vækst er nødvendig – uanset fremtidige ejerformer – for at bevare den internationale konkurrenceevne.

Figur 1. Udviklingen i den danske svinebestand (3. kvartal)

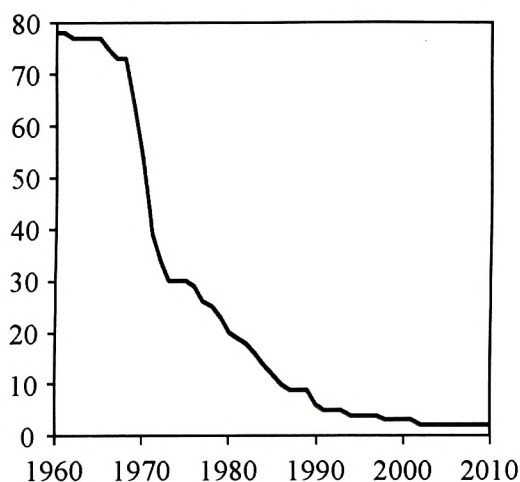
Den danske svinebestand faldt kraftigt efter fødevarekrisen i 2007-2008, hvor korn- og foderpriserne steg kraftigt, hvorved indtjeningen i svineproduktionen dykkede. Derfor faldt antallet af svin i Danmark.

Figur 2. Andel af danske slagtesvin som slagtes i Danmark (pct.)

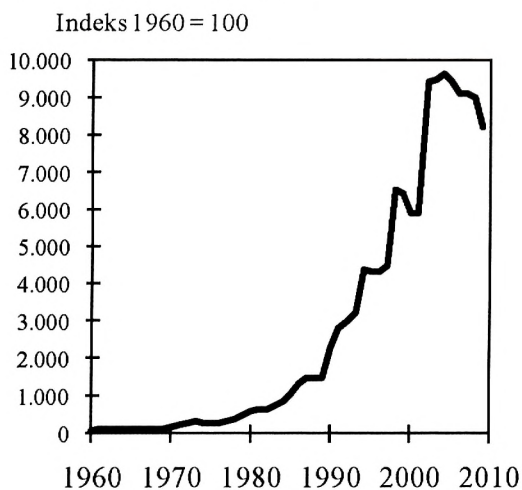
En faldende andel af de danske slagtesvin slagtes i Danmark. En stigende andel sendes til slagtning i især Tyskland.

Figur 3. Antal svineslagterier i Danmark 1960-2010 (eksl. privatslagterier, som kun spiller en lille rolle for den totale svineslagterisektor)

Siden 1960'erne er antallet af svineslagterier faldt drastisk som følge af fusioner, opkøb og sammenlægninger. Vækst gennem nye indenlandske fusioner er nu ikke muligt mere.

Figur 4. Udvikling i svineslagteriernes gennemsnitlige størrelse målt i mængder (1960 = 100)

Mens svineslagterierne havde kraftig vækst og en eksponentiel udvikling i perioden 1960-2000, er udviklingen siden vendt, og der har været en nedgang i de senere år. Denne udvikling skyldes de ovennævnte udviklingsforløb.

